



CURRENCE

Jaarverslag 2015



Hoe werkt dit bestand?

Het Currence jaarverslag is een interactieve PDF. Bovenaan elke pagina ziet u de navigatiebalk. Deze navigatiebalk bestaat uit een drietal icoontjes en daarnaast vier gekleurde kaders.

De 4 kaders zijn directe links (verwijzingen) naar de hoofdonderdelen van dit jaarverslag. De [Inhoudsopgave](#), de [Kerncijfers](#), het [Jaarverslag](#) en de [Jaarrekening](#) zijn zo snel bereikbaar, en u kunt zo ook snel terug navigeren naar het begin van een van deze onderdelen. Tevens zijn de hoofdstukken van de inhoudsopgave interactief. Hiermee kunt u ook naar de verschillende onderdelen van het jaarverslag navigeren.



Klikt u op dit icoontje dan opent de webbrowser en gaat u automatisch naar de homepage van Currence.



Heeft u een vraag of opmerking voor ons? Klikt u dan op dit icoontje. U opent hiermee automatisch uw e-mailprogramma en er wordt direct een nieuw e-mailbericht aangemaakt met ons e-mailadres.



Klikt u op dit icoontje dan kunt u het jaarverslag printen.

Let op:

Als u dit bestand hebt geopend met *Adobe Reader* dan zal de navigatiebalk bij het printen van het bestand niet afgedrukt worden. Andere software voor het lezen van een PDF-bestand ondersteunt deze functionaliteit wellicht niet.

Inhoudsopgave

2	Profiel Currence
3	Organisatie en kerncijfers 2015
10	Bericht van de Raad van Commissarissen
11	Jaarrekening Currence Holding B.V.
12	Verslag van de Directie
15	De producten van Currence
15	iDEAL
31	Acceptgiro
33	Incasso
35	Toelichting op de structuur, organisatie en governance van de onderneming

Currence is geen bestaand woord, maar heeft wel associaties met 'currency' (valuta; betaalmiddel) en 'current' (actueel; stroom). Zo ontstaat het idee van een actuele geldstroom. Currence staat voor eigentijds, goed functionerend elektronisch betalingsverkeer. Het woord 'concurrence' dat snijvlak of samenkomst betekent, is bouwsteen van het woord concurrentie. Dat is niet toevallig want het faciliteren van marktwerking is een belangrijk doel van Currence.

Profiel van Currence

Currence is eigenaar van de collectieve Nederlandse betaalproducten iDEAL, Acceptgiro, Incasso (in 2015 uitsluitend de kansspelincasso) en digitaal Incassomachtigen (vanaf 2016).

Het doel van Currence is het faciliteren van marktwerking en het vergroten van transparantie in het collectieve betalingsverkeer in Nederland met behoud van de hoogwaardige kwaliteit, efficiency en veiligheid van de collectieve betaalproducten.

In dialoog met alle belanghebbenden bepaalt Currence voor haar betaalproducten objectieve spelregels. Zij verstrekt licenties en certificaten aan marktpartijen en nieuwe toetreders, die voldoen aan deze spelregels en die de Currence betaalproducten op de markt willen aanbieden respectievelijk ondersteunende diensten willen leveren. Ter waarborging van de kwaliteit en veiligheid van haar producten ziet Currence toe op de naleving van haar regelgeving door marktpartijen. Ook werkt zij nauw samen met alle belanghebbenden op het gebied van fraudepreventie. Currence verzorgt publieksvoorlichting en merkpromotie, mede op basis van marktonderzoek, en positioneert haar betaalproducten als veilig, gemakkelijk en efficiënt.

De markt van het betalingsverkeer is dynamisch. Het tempo van internationalisatie en technologische ontwikkelingen is hoog. De veranderende markt- en klantbehoeften zijn de basis voor het beleid en een eventuele verdere ontwikkeling van de betaalproducten van Currence. De totstandkoming van de eurobetaalmarkt (Single Euro Payments Area; SEPA) heeft ertoe geleid dat de oude nationale producten grotendeels zijn vervangen door Europese varianten. Door de ontwikkeling van nieuwe betaalvormen komen er ook nieuwe nationale producten bij.

Currence is een autonoom opererende organisatie met een governance die haar onafhankelijkheid waarborgt. Currence is in 2005 opgericht op basis van een initiatief van acht Nederlandse banken. Haar oprichting vloeit onder meer voort uit de in 2002 gedane aanbevelingen van de Commissie Wellink om meer transparantie en marktwerking in het betalingsverkeer te bewerkstelligen. Door de oprichting van Currence is een marktmodel in het Nederlandse betalingsverkeer ontstaan, waarbij producteigendom en regelgeving zijn gescheiden van transactieverwerking.





Organisatie & kerncijfers

2015

Organisatie en kerncijfers 2015

Statutaire functionarissen

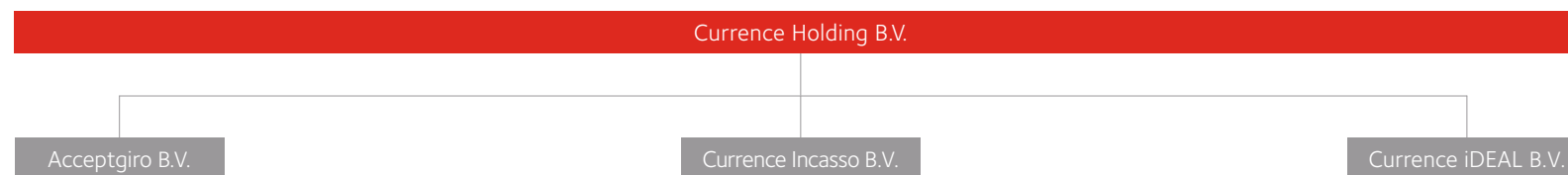
Directie

Drs Piet M. Mallekoote

Raad van Commissarissen

Naam	geb.	functie	(her)benoemd	aftredend
Mr Rien Hinssen	1956	oud-lid Raad van Bestuur SNS REAAL	2014	2018
Drs Sjors Kruiper	1959	CFO Royal Fruitmasters Group	2015	2019

Currence Holding B.V. en dochtervennootschappen



Met ingang van 2016 is
Currence Incassomachtigen B.V.
ondergebracht bij
Currence Holding B.V.

Aantal licentie- en certificaathouders iDEAL

Instellingen	2014	2015
Licentiehouders iDEAL	12	13
Certificaathouders iDEAL	48	58

Aantal licentie- en certificaathouders Acceptgiro

Instellingen	2014	2015
Licentiehouders Acceptgiro	21	18
Debet Processor Acceptgiro	4	4
Credit Processor Acceptgiro	4	4
Clearing House Acceptgiro	1	1
Acceptgiro drukkerijen	22	23
Acceptgiro servicebureaus (inprinten)	241	243
Acceptgiro servicebureaus (digitaal printen)	11	12

Aantal licentie- en certificaathouders Incasso/Machtigen

Instellingen	2014	2015
Licentiehouders Incasso/Machtigen	9	6
Debet Processor Incasso/Machtigen	2	2
Credit Processor Incasso/Machtigen	2	2
Clearing House Incasso/Machtigen	1	1

Kerncijfers iDEAL

iDEALtransacties


iDEAL omzetwaarde
in euro


Kerncijfers Incasso

Incassotransacties



2010		1,31 miljard
2011		1,34 miljard
2012		1,34 miljard
2013		1,19 miljard
2014		0,15 miljard
2015		*

Incasso omzetwaarde
in euro


2010		288,01 miljard
2011		297,21 miljard
2012		297,88 miljard
2013		263,17 miljard
2014		31,84 miljard
2015		*

* Betreft alleen de Nederlandse kansspelincasso. Aantal onbekend.

Acceptgirotransacties



Kerncijfers Acceptgiro

2010		151,50 miljoen
2011		139,12 miljoen
2012		133,58 miljoen
2013		122,10 miljoen
2014		30,03 miljoen
2015		23,98 miljoen

Acceptgiro omzetwaarde
in euro


2010		61,22 miljard
2011		62,03 miljard
2012		63,42 miljard
2013		49,83 miljard
2014		**
2015		**

** Sinds de invoering van SEPA worden de Acceptgirobetalingen verwerkt als SEPA Credit Transfer en zijn daardoor niet meer te onderscheiden van normale girale overboekingen.



Jaarverslag

Bericht van de Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen adviseert de directie en houdt toezicht op haar beleid in het belang van de vennootschap en de met haar verbonden ondernemingen. De Raad van Commissarissen houdt hierbij de belangen van alle stakeholders in het oog.

De Raad van Commissarissen heeft in 2015 negen keer vergaderd.

Tijdens de reguliere vergaderingen is in het bijzonder gesproken over de uitfasering van Chipknip en de verbetering van de beschikbaarheid van iDEAL. Daarnaast is aandacht besteed aan de herinrichting van de financiële administratie. In dit verband is, naast de reguliere vergaderingen, met de Auditcommissie van de Betaalvereniging gesproken over het delen van menskracht. Sinds eind vorig jaar worden de administraties van **Currence**, de **Betaalvereniging** en de **NVB** door hetzelfde team gevoerd. Door deze samenwerking kon het team enerzijds worden uitgebreid en kon anderzijds een kostenbesparing worden bereikt. Deze uitbreiding maakt een beter onderscheid in de verschillende functies mogelijk en zorgt ervoor dat medewerkers elkaar kunnen vervangen.

De Raad heeft buiten aanwezigheid van de directie zijn eigen functioneren en dat van de directeur in het verslagjaar beoordeeld.

De Algemene Vergadering van Aandeelhouders heeft in 2015 Sjors Kruiper herbenoemd tot lid van de Raad voor een periode van vier jaar. Hij is nu periodiek aftredend in 2019.

Jaarrekening Currence Holding B.V.

Wij bieden de Algemene Vergadering van Aandeelhouders de jaarrekening aan van de vennootschap over het boekjaar van 1 januari 2015 tot en met 31 december 2015.

De jaarrekening is door de directie opgemaakt en na controle door KPMG Accountants N.V. door ons met de directie besproken.

Wij vragen de Algemene Vergadering van Aandeelhouders om de jaarrekening conform het voorstel van de directie vast te stellen.

Wij stellen voor, overeenkomstig het voorstel van de directie en op basis van de statutaire bepalingen, het resultaat exclusief deelnemingen na belasting ad -/- 130.000 euro ten laste van de Overige reserves te brengen.

Aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders wordt daarnaast voorgesteld om het door de productvennootschappen uitgekeerde dividend ad 1,7 miljoen euro toe te voegen aan de respectievelijke Dividendreserves en dit bedrag vervolgens uit te keren.

Chipknip B.V. en CeaNet B.V. zijn in liquidatie. Het resterend vermogen van deze vennootschappen zal na afronding van het liquidatieproces worden uitgekeerd.

De Raad spreekt zijn waardering uit voor de wijze waarop de directie en de medewerkers hun werkzaamheden hebben vervuld. Wij verzoeken de Algemene Vergadering van Aandeelhouders de directie decharge te verlenen voor het in het jaar 2015 gevoerde bestuur en de Raad van Commissarissen voor het gehouden toezicht.

Amsterdam, 29 april 2016

Namens de Raad van Commissarissen,

Rien Hinssen, voorzitter

Betalen digitaliseert verder...

... ook in 2015 nam het
gebruik van iDEAL sterk toe

Verslag van de directie

Nederlanders regelen hun zaken steeds meer online. Dat geldt ook voor betalen. In 2015 was dit opnieuw zichtbaar in de forse toename van het gebruik van **iDEAL** (+23%). In het licht van deze voortschrijdende digitalisering verbreden banken en betaalinstanties in rap tempo hun digitale dienstverlening. Eind 2015 werd het nieuwe collectieve product (digitaal) **Incassomachtigen** op de markt geïntroduceerd. Begin maart 2016 startten de banken met een pilot voor identificatiediensten, terwijl in april 2016 een pilot is gestart met de iDEAL-QR-code. Na het beëindigen van het SEPA-project in 2014, was de dynamiek in innovatie groter dan ooit tevoren.

Nationale betaalproducten

De afgelopen jaren is het merendeel van de nationale betaalproducten vervangen door geharmoniseerde Europese varianten. De gemeenschappelijke eurobetaalmarkt (SEPA) die hierdoor ontstaan is, maakt het mogelijk in het eurogebied via één betaalrekening op basis van de Europese IBAN standaard betalingen te verrichten en gelden te ontvangen. Voor gebruikers brengt dat efficiëntie en gemak, met name voor grensoverschrijdend betalingsverkeer. Het nationale product PIN is reeds in 2011 beëindigd en vervangen door de internationaal breed geaccepteerde betaalproducten **Maestro en V PAY**. Chipknip en Incasso zijn in 2014 respectievelijk vervangen door onder meer contactloos betalen en de Europese incasso. Ook de nationale overschrijving heeft in dat jaar plaatsgemaakt voor zijn Europese variant. De **Acceptgiro** is vooralsnog blijven bestaan en is sinds 2013 gebaseerd op het IBAN. In het Nationaal Forum voor de SEPA-migratie is echter in 2012 afgesproken de Acceptgiro uiterlijk 1 januari 2019 af te schaffen. Inmiddels is het gebruik van de (papier) Acceptgiro verder afgenomen (van 30 miljoen in 2014 tot 24 miljoen in 2015). Betalen digitaliseert verder: zowel consumenten als ondernemers maken steeds meer gebruik van efficiëntere betaalmiddelen. In dit kader groeide het betalen met iDEAL in 2015 opnieuw sterk. In de e-commerce nam het marktaandeel van iDEAL toe van 54% in 2014 tot 56% in 2015. De groeiende populariteit kwam daarnaast tot uitdrukking in een toename van betalingen door consumenten van facturen en donaties met iDEAL. Het betalen met iDEAL via de mobiel nam in 2015 sterk aan populariteit toe. Er was daarnaast een toename in het gebruik van iDEAL bij buitenlandse webshops.

Het succes van iDEAL kent zijn gelijke niet in andere landen in het eurogebied. In andere landen zijn creditcards en PayPal veel gebruikte online betaalmiddelen. Met deze betaalmiddelen wordt in ons land niet meer dan in totaal 20% van de online aankopen afgerekend. In 2015 zijn voorbereidingen getroffen om het betalen met iDEAL nog gebruiksvriendelijker te maken via een speciale QR-code. Met de smartphone kan dan nog gemakkelijker worden afgerekend op plaatsen waar traditionele digitale betaalvormen minder gangbaar zijn (bijvoorbeeld voor donaties aan de deur) of voor betalingen van facturen. Inmiddels is een pilot gestart.

Nieuwe betaalproducten vervangen ouden producten

iDIN; nieuwe identificatie en authenticatie dienst

Van oud naar nieuw

De infrastructuur van **iDEAL** biedt volop mogelijkheden de digitale dienstverlening door banken en betaalinstellingen verder te verbreden. Hierbij werkt **Currence** nauw samen met de **Betaalvereniging**, de banken en betaalinstellingen (waaronder Fintech bedrijven) om gezamenlijke kansen en mogelijkheden te benutten en nieuwe toepassingen te ontwikkelen. In dit kader is in 2015 (digitaal) **Incassomachtigen** gerealiseerd. Consumenten kunnen hierdoor op een veilige en op een voor hen vertrouwde wijze een machtiging voor een incasso digitaal ondertekenen. Deze machtigingsvorm is een alternatief voor de papieren machtiging met handtekening en vervangt het zogenaamde “vinkje” dat consumenten op websites kunnen plaatsen ten teken van instemming met de machtiging. Op basis van de laatste lopen incassanten namelijk het risico dat consumenten gedurende dertien maanden de incasso laten terugboeken.

Een belangrijk terugkerend aandachtspunt bij het handelen via het internet is digitale identificatie. Het afgelopen jaar is **iDIN** ontwikkeld, waarmee particulieren zich via hun eigen bank op een veilige wijze kunnen identificeren op websites van e-commerce bedrijven, verzekeraars en de overheid. In maart 2016 is een pilot gestart met de **Belastingdienst**. In de loop van 2016 zal de pilot met meer deelnemers worden uitgebreid. Na een succesvolle pilot is het de bedoeling om ook iDIN als een nieuw product bij Currence onder te brengen.

Herziening Europese Betaalrichtlijn

Volgens de herziene Europese Richtlijn betalingsdiensten in de interne markt (Payment Services Directive 2) zijn banken verplicht de betaalrekeningen van hun klanten, in opdracht van deze klanten, open te stellen voor (vergunninghoudende) betaalinstellingen. Het doel hiervan is dat deze instellingen, namens de rekeninghouder, online betalingsopdrachten kunnen geven voor bijvoorbeeld aankopen van de rekeninghouder. Of betaalgegevens van hun rekening kunnen downloaden om overzichten samen te stellen van meerdere betaalrekeningen van de rekeninghouder. Doordat de rekeninghouder deze partijen toelaat tot zijn betaalrekening kan het risico op misbruik niet worden uitgesloten. Dit onder meer vanwege een mogelijke verwarring bij de consument in geval van phishing. Hoewel in Nederland in de vorm van iDEAL reeds een aantal jaren een laagdrempelige en veilige online betaalmethode bestaat, overweegt Currence het gebruik van iDEAL aan deze nieuwe Europese mogelijkheden aan te passen. Licentie- en certificaathouders kunnen deze nieuwe diensten hierdoor gemakkelijker gaan aanbieden.

Organisatie van Currence

Door de hierboven vermelde ontwikkelingen zijn Chipknip B.V. en CeaNet B.V. (beherend vennoot Chipknip C.V.) inmiddels in liquidatie. Ook Currence Incasso B.V. zal worden geliquideerd. Currence Incassomachtigen B.V. is met ingang van 1 januari 2016 als nieuwe vennootschap aan de Holding toegevoegd. Naar verwachting zal ook iDIN als vennootschap in de loop van 2016 worden toegevoegd.

Financiële risico's

Currence is in beperkte mate blootgesteld aan financiële risico's. Inzake het liquiditeitsrisico zorgt Currence voor een vaste hoeveelheid permanent beschikbare middelen. Gelet op de licentie- en certificaathouders van Currence (banken en betaalinstanties) is het kredietrisico beperkt. Currence heeft in 2015 een tijdelijke kredietfaciliteit van € 7 miljoen verstrekt aan Betalingsverkeer Services B.V. Deze faciliteit loopt tot juli 2016. Het kredietrisico hierop is beperkt.

Resultaten 2015 en vooruitzichten 2016

De geconsolideerde jaarrekening van Currence omvat de financiële gegevens van Currence Holding B.V. en haar groepsmaatschappijen. Het financiële beleid van Currence richt zich op kostenefficiëntie. Currence heeft een beperkte winstdoelstelling. In de kern is dit beleid gericht op continuïteit en beweegt het zich binnen de mededingingsrechtelijke kaders. In het verslagjaar behaalde Currence, ondanks de tariefsverlagingen voor iDEAL, een netto resultaat van 1,140 miljoen euro. Het geconsolideerde balanstotaal kwam uit op 20,545 miljoen euro en het eigen vermogen bedroeg ultimo 2015 15,512 miljoen euro.

In 2016 zal het financiële beleid van voorgaande jaren worden gecontinueerd, waarbij ook voor de hiervoor beschreven nieuw te introduceren producten de nadruk ligt op kostenefficiëntie met slechts een beperkte winstdoelstelling.

Amsterdam, 29 april 2015

Piet M. Mallekoote

Algemeen Directeur



De producten van Currence

iDEAL

Ontwikkelingen in de online betaalmarkt

In 2015 kocht 77% van de personen van 12 jaar of ouder wel eens online. Dat komt neer op ruim 11 miljoen mensen. Dat blijkt uit onderzoek van het **Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)**. Nederlandse consumenten hebben in 2015 ruim 142 miljoen online aankopen gedaan voor een totaal van € 16,07 miljard. De online bestedingen voor goederen en diensten laten hiermee een groei zien van 16,1% ten opzichte van 2014. Dit blijkt uit onderzoek van **Thuiswinkel.org** naar online consumentenbestedingen in Nederland.

35% van de Nederlandse 'fysieke bedrijven' volgt een omni-channel-strategie, waarbij klanten ook online kunnen bestellen, boeken of reserveren. Het aantal webwinkels stijgt bovendien nog steeds. Volgens **Thuiswinkel.org** zijn er bijna 45.000 webwinkels actief. Naast de e-commerce vinden ook andere branches steeds beter hun weg online, zoals de overheid en goede doelen organisaties.

Nederlandse webwinkels kennen een grote diversiteit aan betaalmiddelen. iDEAL is het meest geaccepteerde betaalmiddel bij grote webwinkels (96%; **grafiek 1**). Bij de kleinere winkels ligt dat lager (71%); daar is het gebruik van de gewone overschrijving populair. Andere breed geaccepteerde betaalmiddelen zijn creditcards en PayPal.

iDEAL meest onmisbare
financiële merk

In het merkonderzoek van EURIB (European Institute of Brand Management) naar de onmisbare merken in Nederland staat iDEAL al jaren in de top 5 van alle merken. In 2015 met een onmisbaarheidsscore van 63%. Onder dit gegeven gaat interessante informatie schuil over de fans van iDEAL. Die blijken man te zijn en niet ouder dan 24 jaar. De verschillen in de scores zijn gering, maar bij mannen staat iDEAL op de 4e plaats, terwijl vrouwen het merk op de 9e plaats zetten. Bij jongeren staat iDEAL op de 2e plaats, net achter Bol.com. Van de financiële merken was iDEAL ook in 2015 het meest onmisbaar, met een nummer één plaats.

Grafiek 1

Grote(re) webwinkels

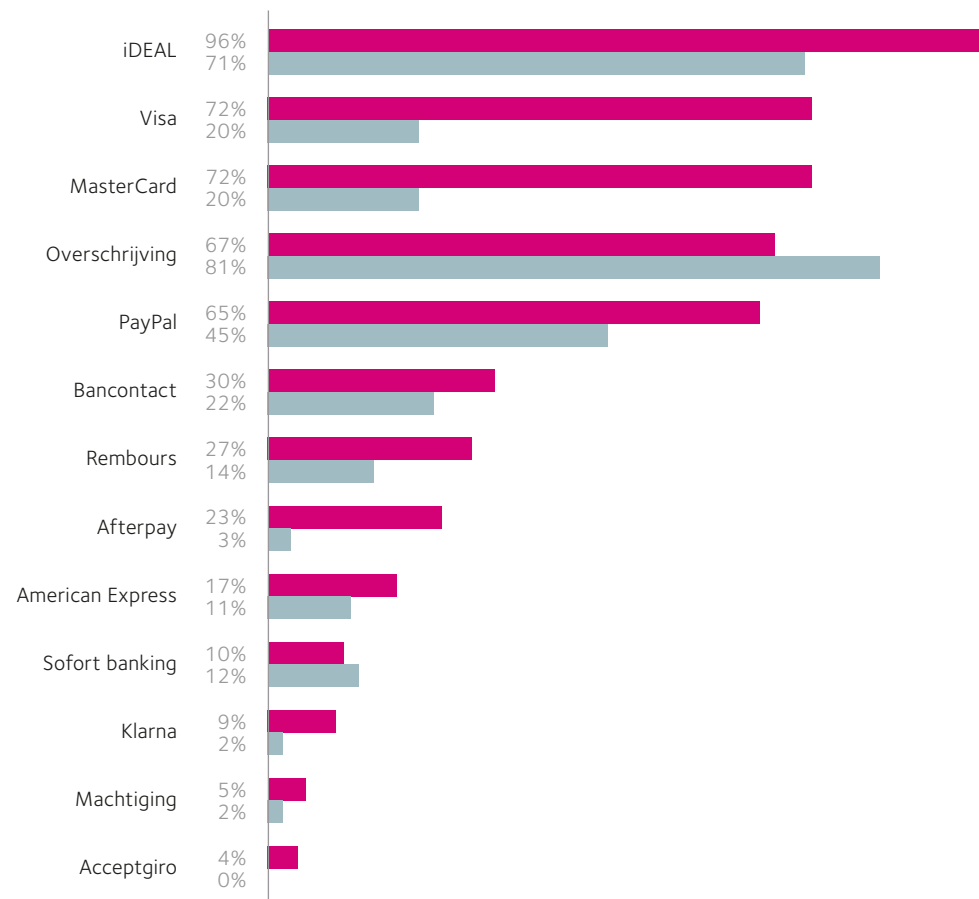


Kleine(re) webwinkels



Acceptatie betaalmiddelen door webwinkels*

Ultimo 2015



* Bron: Betaalmogelijkheden webwinkels 2014, BOOM marktverkenningen in opdracht van Currence.

Toelichting: De grote(re) webwinkels zijn leden van Thuiswinkel.org. Zij vertegenwoordigen ruim 70% van de online bestedingen in Nederland.

Webwinkels bieden
meer betaalmethoden aan
voor hun klanten

Het gemiddelde aantal betaalmethodes dat een webwinkel aanbiedt is gestegen naar 3,6 in 2015. Dit is een toename van 13% ten opzichte van 2014 (3,2). Deze stijging wordt vooral veroorzaakt doordat webwinkeliers steeds vaker ook buitenlandse betaalmethodes accepteren zoals Bancontact en Sofort. De variatie in aantal betaalmethodes dat de klant wordt geboden blijft groot. Ongeveer één vijfde van de webwinkels biedt in 2015 zes of meer betaalmogelijkheden aan, 15% slechts één. Vooral grote webwinkels bieden de klant veel verschillende betaalmogelijkheden. Bij 60% van deze webwinkels kan met zes of meer betaalwijzen worden afgerekend. Bij kleine webwinkels kan dit bij slechts 16%.

Ruim de helft van de Nederlandse webwinkels (52%) stuurt op het gebruik van bepaalde betaalmiddelen door consumenten (2014: 44%). Het meest toegepaste stuurmiddel van webwinkels is het berekenen van een toeslag op het minst favoriete betaalmiddel van de webwinkelier. Net als vorig jaar vraagt slechts 2% van de webwinkels die iDEAL aanbieden een toeslag voor het gebruik ervan en deze is gemiddeld aanzienlijk lager dan bij de andere betaalmethodes. De betaalmethode waar de hoogste kosten voor worden berekend is Rembours.

iDEAL is (vrijwel) gratis voor
consumenten

Zowel de Europese als de Nederlandse overheid heeft een sterke focus op de kosten van betaalmiddelen in de e-commerce. Sinds juni 2014 gelden er nieuwe Europese regels¹ om consumenten nog beter te beschermen bij kopen op afstand. In deze regels is onder meer vastgelegd dat consumenten een langere bedenktijd hebben en binnen 14 dagen hun geld terug moeten ontvangen als ze een product retourneren. Bovendien legt deze wet vast dat ongeoorloofde kosten voor het gebruik van een betaalmiddel niet zijn toegestaan. De **Autoriteit Consument & Markt** (ACM) heeft inmiddels enkele ondernemingen, zoals maaltijdbezorgers en aanbieders van vliegtickets, succesvol aangesproken op de hoogte van de kosten voor betalen.

1 miljard betalingen met
iDEAL sinds de start

Groei van betalen met iDEAL op internet zet in 2015 door

In 2015 nam het gebruik van het betalen met iDEAL opnieuw sterk toe. Met een groei van ruim 23,2% (2014: 26,4%) werd een recordniveau bereikt van 222,1 miljoen iDEAL-betalingen (**grafiek 2**). In 2015 vierde iDEAL haar 10 jarig bestaan. Sinds de introductie van iDEAL tot eind 2015 zijn er bijna 917,5 miljoen iDEAL-betalingen verwerkt. In mei 2016 wordt de miljardste betaling verwacht.

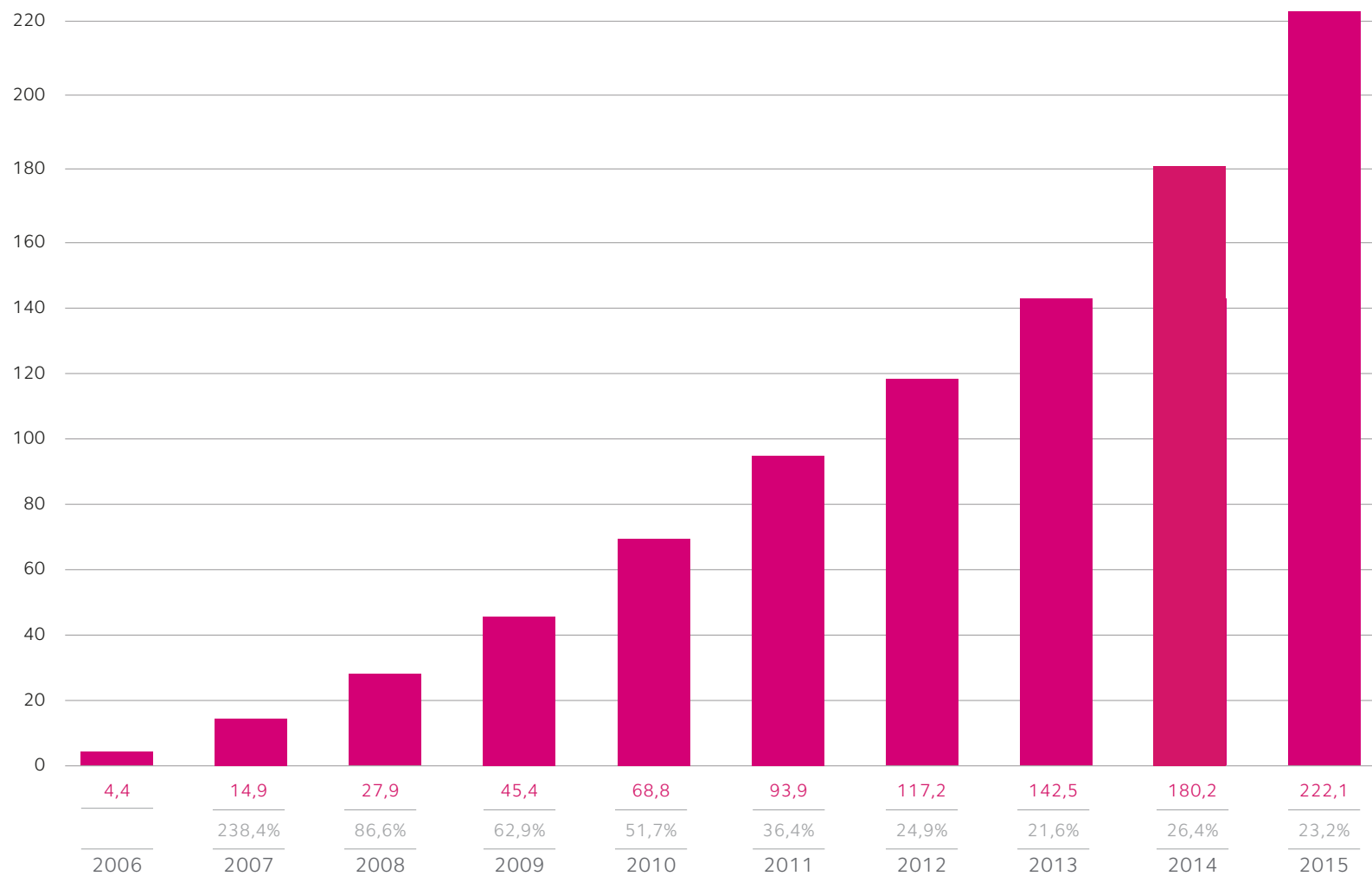
¹ Nederlandse consumenten profiteren sinds 13 juni 2014 van nieuwe Europese regels (Richtlijn 2011/83/EU van het Europees Parlement en de Raad) voor consumentenrechten.

De Europese richtlijn zorgt ervoor dat consumenten in de hele Europese Unie op een aantal gebieden dezelfde rechten krijgen, met name met betrekking tot online winkelen en verkoop aan de deur en op straat (colportage).

Grafiek 2

Aantal iDEAL-betalingen

Aantallen in miljoenen; groei ten opzichte van het voorgaande jaar in procenten



20% van de betalingen met iDEAL bij buitenlandse webshops

Steeds meer online kopers doen aankopen op buitenlandse websites. Bijna één op de drie partijen die iDEAL aan webwinkels aanbieden is in het buitenland gevestigd. Dit is een sterke groei (46%) ten opzichte van 2014. Volgens de recente **Thuiswinkel Markt Monitor** heeft in 2015 23% van de Nederlanders van 15 jaar en ouder daar een of meerdere aankopen gedaan. Deze 3,2 miljoen kopers geven in 2015 in totaal € 513 miljoen uit via anderstalige webwinkels, een groei in uitgaven van 31% ten opzichte van 2014. De cross-border bestedingen groeien hiermee harder dan de totale online bestedingen in 2015. Inmiddels vindt 3% van de totale online bestedingen plaats bij buitenlandse websites. Bijna een kwart van deze uitgaven wordt besteed op Chinese websites. Duitsland (16%) en Groot-Brittannië (15%) volgen op de tweede en derde plaats.

Van de 222 miljoen betalingen in 2015 vonden er 80 miljoen (36%) plaats bij Nederlandse webwinkels en 44% buiten de traditionele e-commerce. Het betalen met iDEAL in dit deel van de economie groeit relatief sterk, waarbij iDEAL steeds meer wordt gebruikt voor het betalen van facturen, opwaarderen van tegoeden en voor het betalen van overheidsdiensten, openbaar vervoer en donaties. Ongeveer 20% van de iDEAL-betalingen vindt zijn oorsprong in aankopen op buitenlandse websites.

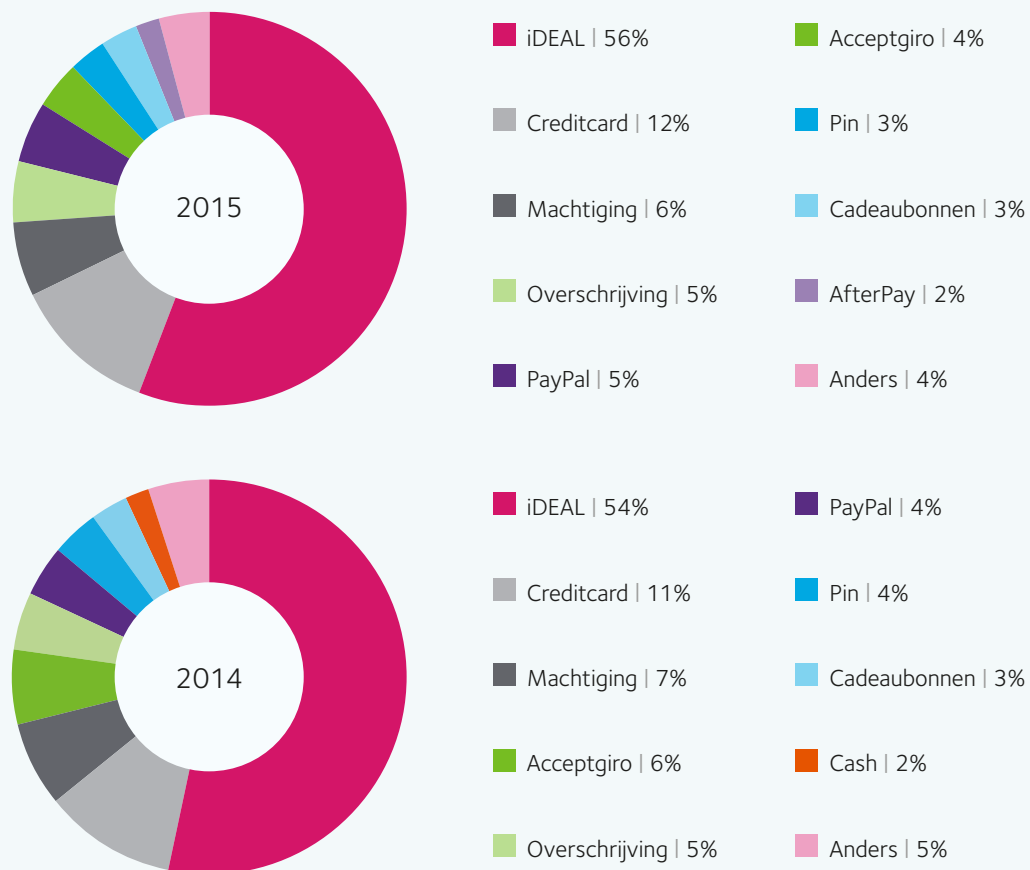
In totaal is er in 2015 voor een bedrag van 18,1 miljard euro aan iDEAL-betalingen gedaan, een toename van 28,4% ten opzichte van het jaar ervoor (2014: 14,1 miljard euro). Gemiddeld werd er per transactie € 81,39 betaald. Dit bedrag is toegenomen van € 75,78 in 2013 en € 78,40 in 2014. Daar 44% van de iDEAL-transacties buiten de e-commerce plaatsvindt, waar doorgaans lagere bedragen worden afgerekend, is dit gemiddelde bedrag beduidend lager dan het gemiddelde bedrag per aankoop in de e-commerce: € 107,00 (bron: **eCommerce Payment Monitor**, 2016).

Grafiek 3

Aandeel betaalmiddelen

Percentage van het aantal online aankopen in 2014 en 2015

iDEAL ook in 2015 meest
gebruikte betaalmiddel



Gebruik iDEAL op de mobiel groeit sterk

Aandeel iDEAL binnen e-commerce opnieuw gestegen

In 2015 zijn in de e-commerce ruim 142 miljoen online aankopen gedaan, blijkt uit de **eCommerce Payment Monitor 2016**. Hiervan is meer dan de helft (56%) betaald met iDEAL. Een stijging van twee procentpunten ten opzichte van 2014, toen het aandeel van iDEAL op 54% bedroeg. Na iDEAL is de creditcard het meest gebruikte betaalmiddel. Dit aandeel is gestegen van 11% naar 12%. AfterPay en PayPal zijn relatief gezien snelle stijgers; het aandeel van AfterPay is verdubbeld van 1% naar 2% en het aandeel PayPal is van 4% gestegen naar 5%. Het gebruik van **Acceptgiro** neemt juist sterk af.

De groei van iDEAL komt voor een groot deel doordat men aankopen op mobiele apparaten steeds vaker met iDEAL afrekent. Waar in 2014 28% van alle aankopen via de smartphone met iDEAL werd afgerekend, ligt dit aandeel in 2015 op 39%. Ook bij aankopen die gedaan worden met de tablet wist iDEAL zijn aandeel te versterken; in 2015 werd meer dan de helft (53%) van deze aankopen met iDEAL betaald, in 2014 was dit 48%.

Bij aankopen van tickets voor evenementen en attracties – met 11% van alle aankopen de op één na grootste branche – is een forse stijging in het afrekenen van iDEAL op de smartphone te zien, van 58% in 2014 naar 71% in 2015. Maar ook Media & entertainment – met 23% van alle aankopen veruit de grootste branche – laat een toename van iDEAL mobiel zien: het aandeel iDEAL bij aankopen via de smartphone is hier gestegen van 12% naar 18% en via de tablet van 29% naar 36%.

23% van alle iDEAL-betalingen wordt via de app gedaan

Groot deel van de webwinkels is nog niet geschikt voor mobiel apparaat

Mobiel betalen met iDEAL spreekt gebruikers aan

Al jaren is de trend dat de online markt verschuift naar het mobiele kanaal. Voor de gehele e-commerce wordt 20% van de transacties afgerekend met een mobiel apparaat, 6% voor betalingen op de smartphone en 14% van de betalingen op de tablet. Inmiddels wordt bijna een kwart (23%) van alle iDEAL-betalingen afgehandeld via de mobielbankieren-apps van de banken. Deze betalingen zorgden in 2015 voor een groot deel voor de groei van iDEAL.

Het gebruiksgemak van een betaling via smartphone of tablet wordt bevorderd wanneer er geen apart beveiligingsmiddel (zoals een token met betaalpas of TAN-code) nodig is. Consumenten zijn dan meer geneigd om de betaling te voltooien. Met een iDEAL-betaling in de mobielbankieren-app hebben consumenten hun inlogapparaat meestal niet nodig en kunnen ze betalen met een pincode.

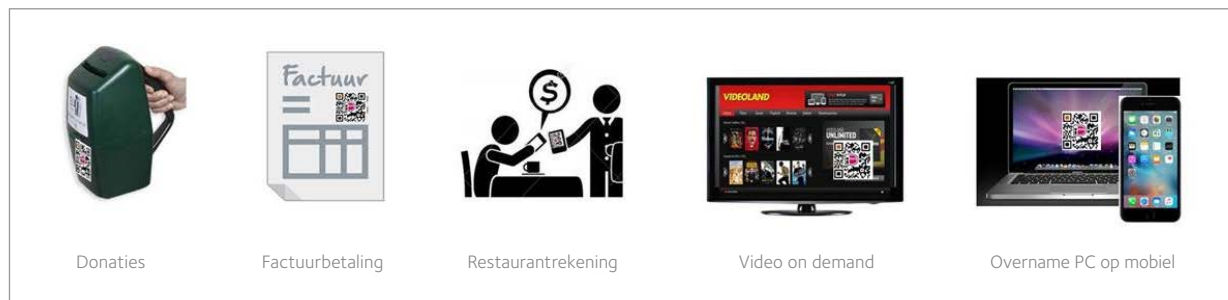
Nadat de andere banken dit al eerder hadden gerealiseerd, voegden in 2015 ook ABN AMRO en SNS Bank iDEAL aan hun mobielbankieren-app toe. Het is daarbij voor de meeste consumenten mogelijk om iDEAL-betalingen vanuit hun mobielbankieren-app te verrichten zonder dat een token nodig is. iDEAL is daardoor op een gebruiksvriendelijke manier geschikt voor breed gebruik en nieuwe toepassingen op de mobiel.

Uit onderzoek van Currence blijkt dat webwinkels vaak nog beperkt geschikt zijn voor mobiel gebruik. Slechts 8% van de onderzochte webwinkels heeft pagina's geschikt voor een mobiel apparaat. Webwinkeliers hebben internetsites die geschikt zijn voor computer en mobiel, maar nog niet alle Nederlandse webwinkeliers beschikken ook over eigen mobiele apps. Zelfs onder leden van **Thuiswinkel.org** is dit slechts 3%. Hier lijkt dus nog veel te winnen voor de Nederlandse e-commerce sector.

Pilot met QR-code

iDEAL-QR: een nieuwe toepassing met toegevoegde waarde

In 2015 is iDEAL gereed gemaakt voor het betalen via QR-code. Dit maakt het betalen met iDEAL nog gemakkelijker, vooral op locaties waar niet met traditionele digitale betaalvormen kan worden afgerekend. Door het scannen van een iDEAL-QR-code met een smartphone of tablet kunnen consumenten een iDEAL-betaling verrichten. De keuze voor het gebruiken van een QR-code is een logische; het kan door een breed publiek gebruikt worden.



Afbeelding: Beoogde gebruikssituaties voor iDEAL-QR.

iDEAL-QR biedt veel gebruikerspotentie

De introductie van iDEAL-QR vindt plaats middels een pilot tijdens de collecte van de Hartstichting, medio april 2016. Daarna zal het gebruik van iDEAL-QR in een verlengde pilot worden beproefd bij een aantal ondernemers. Aan de hand van een evaluatie zal worden besloten of – en hoe – een landelijke introductie zal plaatsvinden. Op de **website van iDEAL** is meer informatie opgenomen over de werking van iDEAL-QR.

Aanbieders van iDEAL

iDEAL is een open en transparant afsprakenstelsel (productschema, 'scheme'), dat toegankelijk is voor (alle) aanbieders die hebben aangetoond te voldoen aan de gestelde voorwaarden. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt tussen licentie- en certificaathouders. Licentiehouders zijn verantwoordelijk voor de gehele keten van iDEAL-betalingen die in hun domein liggen en de afwikkeling daarvan (consumentendomein, 'issuing' of ondernemersdomein, 'acquiring'). Certificaathouders zijn verantwoordelijk voor een deel van de keten, met name in het acquiring domein en hebben voor hun activiteiten een overeenkomst gesloten met een acquirer-licentiehouders op basis waarvan zij fungeren als wederverkoper. Certificaathouders in iDEAL worden ook wel aangeduid als Collecting Payment Service Providers (CPSP's), gelet op het geldcollecterende karakter van deze betaalinstanties. Alleen door Currence gecertificeerde licentie- en certificaathouders mogen iDEAL aanbieden aan consumenten en ondernemers.

Grafiek 4

Acquirers

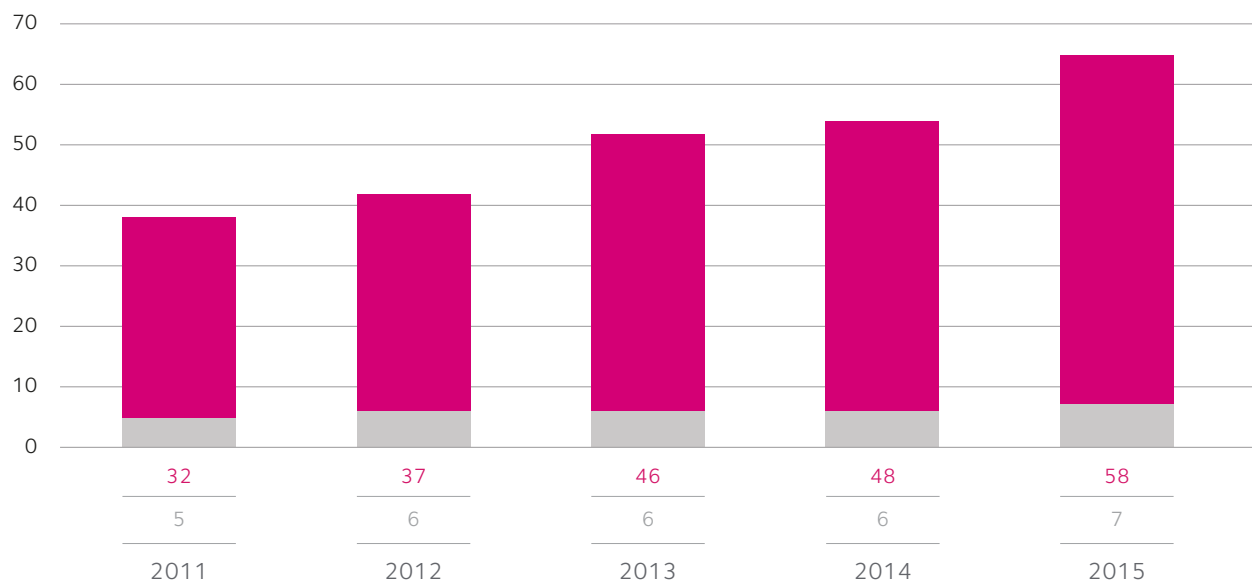


CPSP's



Aantal partijen dat iDEAL aan webwinkels aanbiedt

Per jaar



Aantal CPSP's blijft toenemen

Eerste niet-bancaire
buitenlandse licentiehouders
voor iDEAL

In 2015 bleef het aantal licentie- en certificaathouders van iDEAL toenemen. In het verslagjaar is **PPRO Group** als eerste niet-bancaire en buitenlandse licentiehouders (acquiring) toegetreden tot iDEAL. Daarmee kwam het aantal acquirers van iDEAL op zeven. In 2015 traden ook tien certificaathouders (CPSP's) toe. Vergeleken met voorgaande jaren is dit veel. Dit illustreert de marktpotentie die deze toetreders in iDEAL zien en de kracht van het merk. Hiertoe behoren ook zogenaamde Fintech bedrijven, die iDEAL benutten voor nieuwe toepassingen en nieuwe business modellen. Daarmee kwam het aantal certificaathouders op 58, waarvan er 38 ook hun diensten aanbieden aan buitenlandse webwinkels. Hierdoor kunnen consumenten met een Nederlandse bankrekening in het buitenland hun internetaankopen met iDEAL afrekenen. Inmiddels kan dit bij een aantal ondernemers in 60 landen. Consumenten kunnen zelfs hun aankopen op Chinese webshops eenvoudig en snel betalen met iDEAL.

Rol CPSP's in 2015 verder toegenomen

Bijna 73% van de ondernemers die iDEAL accepteren heeft een iDEAL-contract met een CPSP afgesloten (2014: 64,5%) (grafiek 5), terwijl 58% van het aantal iDEAL-betalingen via deze CPSP's verloopt (2014: 54,5%). In totaal waren er eind 2015 ruim 95.000 actieve iDEAL-contracten. Dat is minder dan in 2014 (-13%), hetgeen mogelijk samenhangt met een consolidatie bij accepterende ondernemers.

Grafiek 5

Aandeel certificaathouders

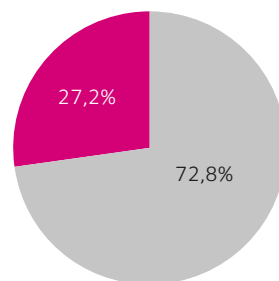


Aandeel licentiehouders

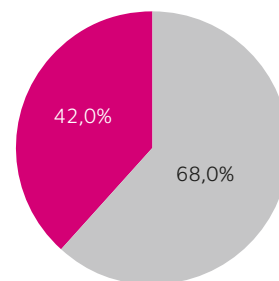


Rol van acquirers en CPSP's bij iDEAL ultimo 2015

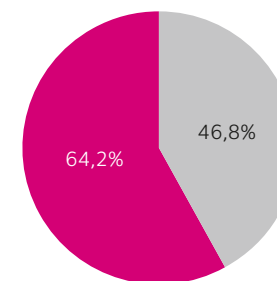
Verdeling contracten, transacties en omzet



Aandeel iDEAL-contracten



Aandeel iDEAL-transacties



Aandeel iDEAL-omzet

Het aantal banken dat iDEAL aanbiedt aan consumentenklanten handhaafde zich in 2015 op tien. Hoewel iDEAL openstaat voor elke betaalinstelling en bank in het eurogebied, bleef de belangstelling aan de consumentenkant beperkt tot uitsluitend Nederlandse banken en daarmee tot consumenten die bij deze banken een betaalrekening aanhouden. Wel trad begin 2016 bunq als nieuwe issuer toe tot iDEAL, waardoor het aantal 'consumentenbanken' op elf uitkwam.

Beschikbaarheid iDEAL toegenomen

Beschikbaarheid iDEAL

Door het sterk toegenomen aantal iDEAL-betalingen is de stabiliteit van de iDEAL-betaalketen een belangrijk thema voor Currence en haar licentie- en certificaathouders. Daarom wordt continu aandacht besteed aan de beschikbaarheid van de iDEAL-betaalketen. Individuele verstoringen in het iDEAL-verkeer bij banken hebben direct impact op ondernemers en consumenten. Zowel in de e-commerce als in andere branches.

Op grond van de Wet financieel toezicht (Wft) worden beschikbaarheidseisen gesteld aan 'tijdkritische betaalopdrachten'. Dit zijn betaalopdrachten waarbij de betaling na goedkeuring door de debiteur binnen de verwachte tijd bij de begunstigde wordt bijgeboekt. Ook iDEAL-betalingen vallen binnen deze categorie. Zij het dat het hierbij niet gaat om een bedrag waarvan het geld onmiddellijk door de crediteur wordt ontvangen, maar om een bericht dat de betaling (gegarandeerd) op een later moment wordt bijgeboekt. Licentiehouders van iDEAL worden op grond van de Wft verplicht te voldoen aan de gestelde beschikbaarheidseisen en moeten tevens publiekelijk over hun iDEAL-beschikbaarheid rapporteren.

Om de beschikbaarheid van iDEAL verder te verbeteren, heeft Currence in samenwerking met de iDEAL-licentiehouders in 2015 besloten om de beschikbaarheidsnorm van iDEAL per 1 augustus 2015 in prime time (het hoge vraag tijdvak tussen 07.00 en 01.00 uur) te verhogen van 99,0% naar 99,5%. De oude en de nieuwe normen zijn in 2015 steeds gehaald, door zowel de consumenten- als de ondernemersbanken (**grafiek 6**).

Grafiek 6

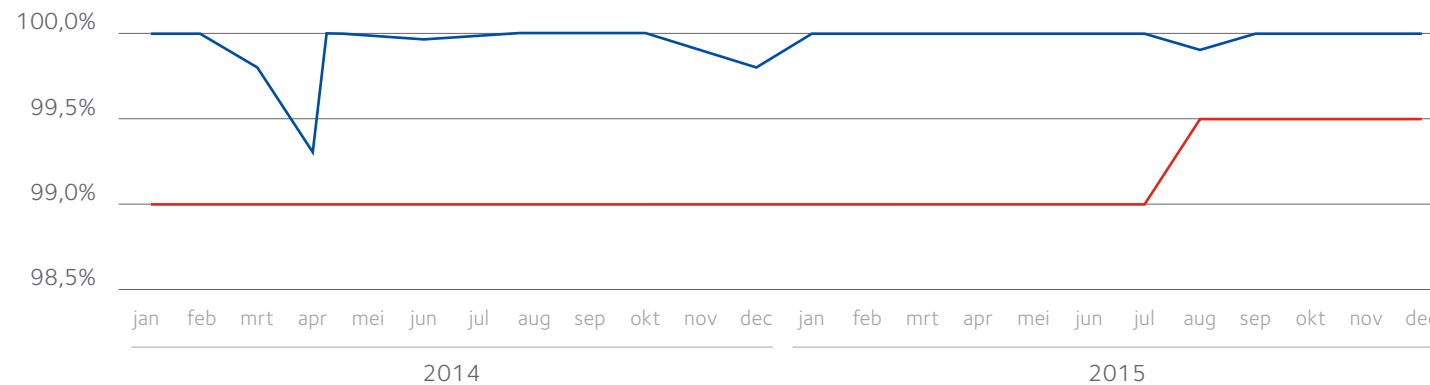
Beschikbaarheid iDEAL 2014-2015

In procenten

Ondernemersbanken

Gewogen beschikbaarheid in %

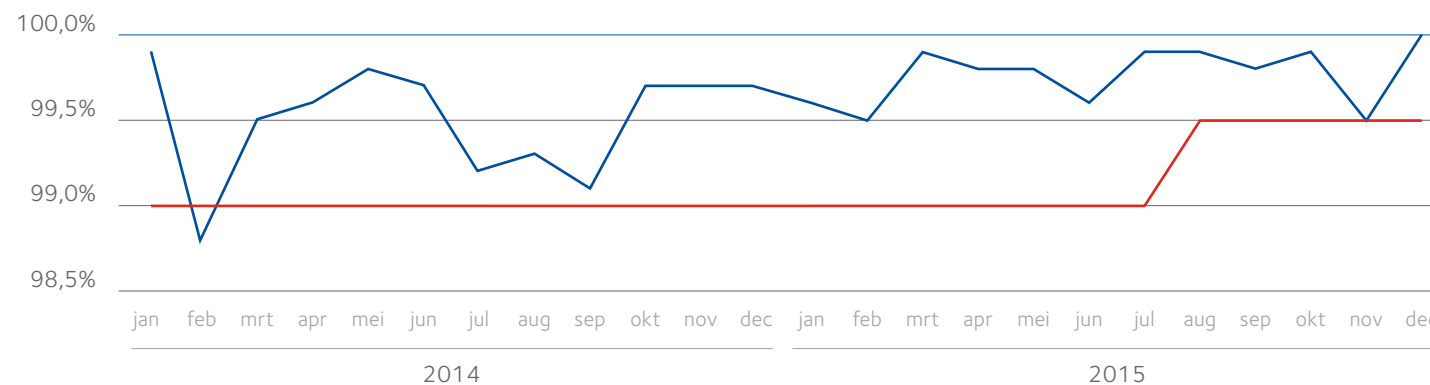
Norm



Consumentenbanken

Gewogen beschikbaarheid in %

Norm



Toelichting: Betreft de beschikbaarheid van de iDEAL-ondernemersbanken en de iDEAL-consumentenbanken gewogen naar het aantal transacties in de prime-time (07.00 tot 01.00 uur).

24/7 inzicht in de beschikbaarheid van iDEAL

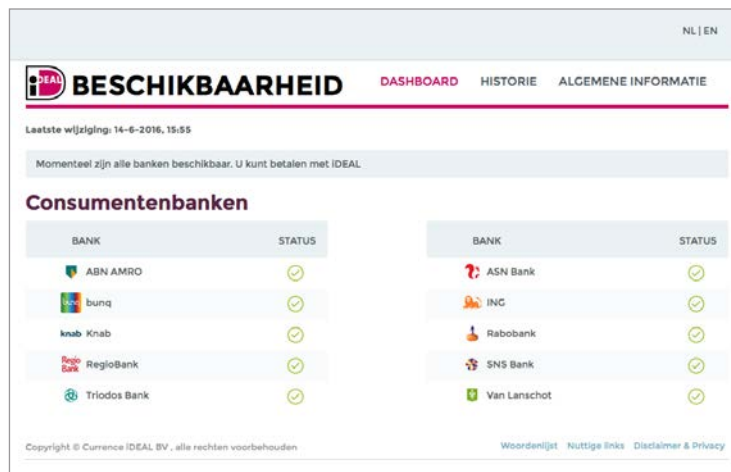
Alle betrokken partijen in het iDEAL-betalingsverkeer laten over 2015 een verbeterde beschikbaarheid zien. De beschikbaarheid bij de deelnemende iDEAL ondernemersbanken (acquirers) is vrijwel 100% (**grafiek 6**). De beschikbaarheid van de consumentenbanken (issuers) was in 2015 (99,8%) hoger dan in 2014 (99,5%).

De verbetering van de beschikbaarheid in 2015 is het resultaat van de aanpassingen in de infrastructuur door de banken. Deze voorzagen in het aanbrengen van een scheiding tussen de verwerkingskanalen voor internetbankieren, mobielbankieren en iDEAL. De iDEAL-beschikbaarheid van consumentenbanken voldoet daarmee al grotendeels aan de hiervoor genoemde beschikbaarheidseisen van de Wft, waarop De Nederlandsche Bank (DNB) toezicht houdt. DNB heeft een groepad opgesteld naar de nieuwe norm: per einde 2016: 99,64%, per einde 2017: 99,76% en per einde 2018: 99,88%.

Currence en haar licentie- en certificaathouders zijn ervan overtuigd dat door de continue inspanningen van de licentiehouders om hun iDEAL-systemen te verbeteren, de iDEAL-beschikbaarheid de komende periode verder zal toenemen.

iDEAL-beschikbaarheidspagina

Zowel consumenten als ondernemers willen direct weten of er een verstoring in het iDEAL-betalingsverkeer is. Voor webwinkeliers en andere online acceptanten is daarom in 2015 een extra service ontwikkeld in de vorm van een **iDEAL-beschikbaarheidspagina**. Deze pagina staat sinds april 2015 online. Het geeft 24/7 de realtime beschikbaarheid weer van de iDEAL-banken.



The screenshot shows the 'iDEAL BESCHIKBAARHEID' dashboard. It includes a header with 'DASHBOARD', 'HISTORIE', and 'ALGEMENE INFORMATIE'. Below the header, it states 'Laatste wijziging: 14-6-2016, 15:55' and 'Momenteel zijn alle banken beschikbaar. U kunt betalen met IDEAL.' The main content area is titled 'Consumentenbanken' and contains two tables listing banks and their status.

BANK	STATUS	BANK	STATUS
ABN AMRO	✓	ASN Bank	✓
bunq	✓	ING	✓
Knab	✓	Rabobank	✓
RegioBank	✓	SNS Bank	✓
Triodos Bank	✓	Van Lanschot	✓

Copyright © Currence iDEAL BV, alle rechten voorbehouden. [Woordenlijst](#) [Nuttige links](#) [Disclaimer & Privacy](#)

Afbeelding: Beschikbaarheid iDEAL

Vooralsnog geen standaard voor online betaalmethoden

CPSP's aggregeren betaalmethoden voor ondernemers

Ondernemers die iDEAL accepteren kunnen zich registreren op de beschikbaarheidspagina, waardoor zij per bank een melding ontvangen van iedere wijziging in de iDEAL-beschikbaarheid. Daarmee zijn deze ondernemers in het geval van een storing in staat hun klanten te informeren, zodat die eventueel met een alternatief betaalmiddel alsnog hun aankoop kunnen afronden.

iDEAL en het buitenland

Voor de communicatie tussen webwinkels en licentiehouders (issuers en acquirers) gebruikt iDEAL een berichtenprotocol. Dat voorziet in de juiste informatie voor de autorisatie van de betaling door de betaler bij zijn bank (issuer) en de informatievoorziening daarover aan de bank (acquirer) van de webwinkel en aan de webwinkel. De feitelijke betaling vindt plaats door een Europese overboeking (SEPA Credit Transfer, SCT) die verwerkt wordt via de Europese clearing- en settlement-instellingen.

Enkele andere landen in Europa kennen vergelijkbare betaalmethodes op basis van de SCT, zowel voor e-commerce als voor het volledig 'digitaal maken' van het betalen van facturen met internetbankieren. Zo laat MyBank, een juridische entiteit van EBA Clearing, een toenemend gebruik zien in met name Italië en ook in enkele andere landen. In Duitsland en Zwitserland bestaan betaalmethodes op basis van de SCT. Het gebruik hiervan is vooralsnog beperkt. iDEAL blijft de grote koploper in Europa.

In het verleden is onderzoek gedaan naar de onderlinge uitwisselbaarheid (interoperabiliteit) van op de SCT-gebaseerde online betaalmethodes. Daaruit bleek dat de technische verschillen relatief beperkt zijn, maar dat er grote verschillen zijn op het vlak van functionaliteit, 'business rules' en governance. Deze blijken in de praktijk lastig op te lossen.

Voor interoperabiliteit van betaalmethoden is het niet alleen noodzakelijk de verschillen te overbruggen, er moet ook voldoende markturgentie voor bestaan. Vooralsnog lijkt deze behoefte bij ondernemers laag. Ondernemers geven aan dat zij belangrijkere fricties in grensoverschrijdende e-commerce ervaren die prioriteit hebben, zoals complexe BTW-regelgeving, verschillen in consumentenrecht of de inrichting van lokale klantenservice. Ook is de conversie bij deze ondernemers erbij gebaat dat consumenten kunnen betalen met de (lokale) betaalmethode die zij het meest vertrouwen en tevens het makkelijkst in het gebruik is. Deze voorkeuren verschillen aanzienlijk binnen Europa. De technische en commerciële verschillen tussen de (nationale) betaaloplossingen worden in de praktijk opgelost door CPSP's, die webwinkeliers de keuze bieden om vrijwel alle verschillende betaalmethoden te accepteren. Dit is ook voor iDEAL het geval. CPSP's die in het buitenland actief zijn bieden de gebruikers van iDEAL veel toegevoegde waarde. Daarmee is grensoverschrijdende e-commerce een feit.

Aangescherpte regelgeving...

... en intensivering
samenwerkingen...

... beperkt fraude met iDEAL

Frauduleuze webwinkels

Als merkeigenaar van iDEAL heeft Currence tot taak de integriteit en betrouwbaarheid van dit betaalmiddel zo goed als mogelijk te waarborgen. Hierin werkt Currence nauw samen met alle belanghebbenden en treden wij alert en sturend op in de gezamenlijke bestrijding van fraude. In dit kader heeft Currence in 2015 vier klachten ontvangen van certificaathouders over mogelijke frauduleuze webwinkels met iDEAL als betaalmiddel. Na onderzoek zijn deze webwinkels uitgesloten van het gebruik van iDEAL. In 2014 waren er nog 19 (potentieel) frauduleuze merchants aangegeven, waarvan na onderzoek 17 daadwekelijk afgesloten werden. Deze afname vindt zijn oorzaak in een aangescherpte iDEAL-regelgeving rond acceptatiecriteria, met als gevolg een betere monitoring van webwinkeliers door CPSP's. De beweging werd verder versterkt door efficiëntere informatiedeling tussen de betrokken partijen. De afname stemt tot tevredenheid, echter elke fraudezaak is er één teveel.

In 2015 is een publiek-private samenwerking met het Landelijk Meldpunt Internetoplichting (LMIO) aangegaan. Onderdeel van deze samenwerking betrof een pilot met een aantal CPSP's. De doelstelling van de samenwerking betrof het versterken van fraudepreventie en -repressie door onverwijld informatie uit aangiften en kennis te delen. Deze samenwerking werd als waardevol ervaren en resulteerde eveneens in het buiten werking stellen van een aantal frauduleuze webwinkels.

Currence werkt daarnaast nauw samen met Thuiswinkel.org, de Autoriteit Consument & Markt en politie met als doel ervoor te zorgen dat signalen van verdacht of frauduleus gedrag sneller gedeeld kunnen worden. Licentie- en certificaathouders kunnen op basis van deze informatie actie ondernemen tegen betrokkenen zoals het afsluiten van een klant van het iDEAL betaalsysteem.



Ook in 2015 nam het gebruik van de Acceptgiro verder af

Steeds meer Acceptgiro's worden via internet- of mobielbankieren betaald

Acceptgiro

De al jarenlang zichtbare trend van dalende aantallen verwerkte Acceptgirotransacties zette zich in 2015 voort. In 2015 werden 24 miljoen papieren Acceptgiro's² ter verwerking bij de bank aangeboden, 20% minder dan in 2014 (**grafiek 7**). Evenals de voorgaande jaren wordt de daling beïnvloed door het overstappen van incassanten en consumenten op efficiëntere en elektronische betaalwijzen. Voorbeelden daarvan zijn de Europese incasso en iDEAL.

Incassanten bieden de Acceptgiro steeds minder aan als betaalmiddel. Zo was er bij online aankopen sprake van een aanmerkelijke daling van het aantal Acceptgirobetalingen (4% in 2015; 6% in 2014) doordat het aantal webwinkels dat Acceptgiro als betaalmogelijkheid aanbiedt daalde.

Uit een inschatting van de drie grootste Nederlandse banken komt naar voren dat in 2015 circa 85% van de Acceptgiro's door de ontvangers via internet- of mobielbankieren werd betaald (2014: 83%). Deze ontwikkeling is al vele jaren zichtbaar en zal naar verwachting doorzetten. Zeker gezien de groeiende populariteit van mobielbankieren, waardoor het voor klanten (bij bepaalde banken) mogelijk is geworden om het Acceptgiroformulier te scannen en, zonder verdere gegevens te hoeven invoeren, te betalen.

Het verminderde gebruik van de (papieren) Acceptgiro heeft ertoe bijgedragen dat in 2012 in het Nationaal Forum voor de SEPA-migratie (NFS) is afgesproken om het betalen via de Acceptgiro per 1 januari 2019 te beëindigen. Om de uitfasering in goede banen te leiden is Currence als merkeigenaar begonnen met het opstellen van een realistisch afbouwscenario. Voorop staat dat de belangen van alle betrokkenen, verspreiders, consumenten en banken, ingebracht en afgewogen worden. De diverse functionaliteiten³, die historisch in de papieren Acceptgiro zijn gecombineerd, zullen door andere – voor het grootste deel digitale – bestaande en nog in ontwikkeling zijnde alternatieven worden overgenomen.

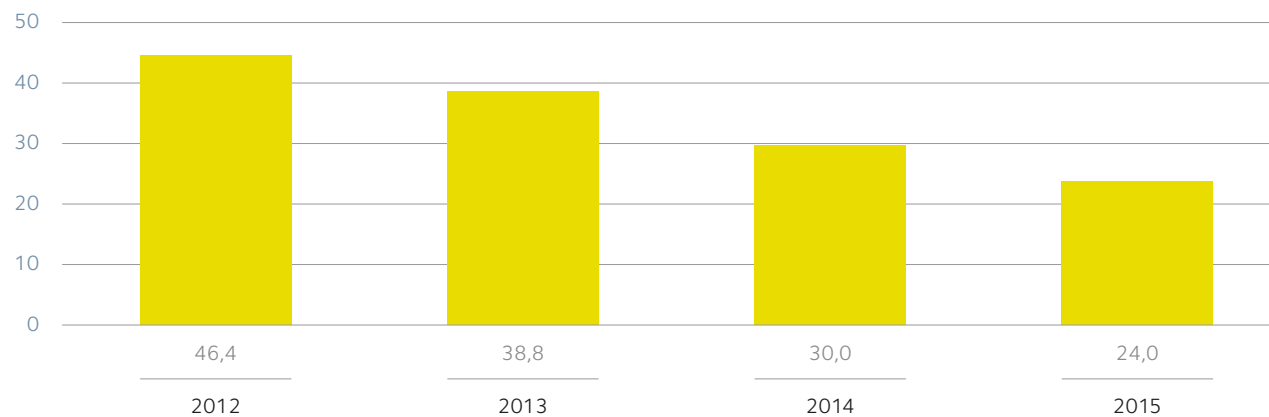
² Het aantal Acceptgirobetalingen is gebaseerd op het aantal verwerkte papieren Acceptgiro's. Dit hangt samen met de overgang op SEPA en de daarmee gepaard gaande vervanging van de 'oude' euro-Acceptgiro door de IBAN-Acceptgiro. Een IBAN-Acceptgiro wordt door de banken als normale Europese overschrijving (SEPA Credit Transfer) verwerkt. Daardoor is een elektronisch (via internetbankieren) betaalde Acceptgirobetaling niet meer te onderscheiden van een reguliere girale overboeking, die ook als SEPA Credit Transfer wordt verwerkt. Om deze reden zijn er sinds 2014 niet langer exacte totaalaantallen Acceptgirobetalingen beschikbaar, maar alleen die van de verwerkte papieren Acceptgiro's.

³ Diverse functionaliteiten: o.a. reconciliatie o.b.v. gestandaardiseerd betaalkenmerk, geconsolideerde rapportage, herkenbaarheid en attentiewaarde, ondersteuning betaalverzoek.

Grafiek 7

Ontwikkeling aantal verwerkte papieren Acceptgiroformulieren

Aantallen in miljoenen



Stakeholders betrokken bij wijze uitfasering Acceptgiro en onderzoek naar alternatieven

Op welke wijze de huidige, in verhouding beperkte maar tegelijkertijd nog steeds significante, papieren stroom betaalopdrachten in de toekomst kan worden afgehandeld, is daarbij een belangrijk, nog uit te werken onderdeel. Het gaat dan met name om het beschikbaar stellen van goede alternatieven van die categorieën van personen die geen of moeilijk toegang hebben tot internet en ook niet beschikken over andere digitale communicatiemiddelen zoals een smartphone voor mobielbankieren. In 2016 wordt verder gewerkt aan het afbouwscenario, waarbij stakeholders betrokken blijven bij de nadere uitwerking en bij het onderzoeken van alternatieven.



Geen Europese opvolger voor
kansspelincasso

Ontheffingsperiode per
1 februari 2016 geëindigd

Incasso

Kansspelincasso – de afbouw van de laatste Nederlandse incassovariant

De realisatie van SEPA betekende het einde van het Nederlandse betaalproduct Incasso. Sinds 1 augustus 2014 mogen op grond van de SEPA-verordening alleen incasso's worden verwerkt op basis van de Europese incasso (SEPA Direct Debet; SDD). Voor de (Nederlandse) kansspelincasso⁴ heeft DNB een ontheffing verleend, waarmee de levensduur van dit type incasso werd verlengd tot 1 februari 2016.

In tegenstelling tot de Europese incasso kon de kansspelincasso niet door de betaler worden teruggeboekt (gestorneerd). Door het uitstel van de einddatum kregen de Nederlandse kansspelincassanten meer tijd om zich aan te passen aan de nieuwe situatie.

Gedurende de looptijd van de ontheffing heeft de Betaalvereniging zich, mede op verzoek van en in samenwerking met banken en kansspelincassanten, ingespannen om in Europa de zogenaamde SDD No-Refund te realiseren. Dit is een Europese incassovariant zonder het recht van terugboeking. Middels de SDD No-Refund zou de Nederlandse situatie behouden kunnen blijven na afloop van de dispensatieperiode. Hiertoe zijn onder andere gesprekken gevoerd met – en verzoeken ingediend bij – de European Retail Payments Board (ERPB) en de European Payments Council (EPC). Ook is getracht om met een aantal 'welwillende landen' (zoals Spanje, Italië, Ierland, Oostenrijk en België) de SDD No-Refund-variant vlot te trekken binnen Europa. Dit alles is helaas zonder resultaat gebleven, aangezien andere landen geen ruimte dan wel noodzaak zagen voor een dergelijke incassovariant.

Aangezien de ontheffingsperiode per 1 februari 2016 eindigde, deze niet verlengd kon worden en er geen gelijkwaardig alternatief tot stand is gekomen, is de mogelijkheid van een niet storneerbare incasso voor de kansspelbedrijven per 1 februari 2016 geëindigd. Sinds de beëindiging van het Nederlandse Incassoproduct, is de telling van de kansspelincasso's vervallen. Voor 2015 zijn er dan ook geen aantallen over de kansspelincasso's bekend. Een globale raming laat zien dat het aantal in 2015 rond 85 miljoen lag.

⁴ (Nederlandse) kansspelincasso; Doorlopende machtiging Kansspelen.



Incassomachtigen biedt ondernemers zekerheid bij online machtigen...

... en werkt gemakkelijk voor consumenten via het vertrouwde internet- of mobielbankieren

Incassomachtigen: marktbreed initiatief voor geldige machtiging

In 2014 en 2015 is samen met de banken gewerkt aan de voorbereidingen van het product (digitaal) Incassomachtigen. Dit product is met ingang van 1 januari 2016 bij Currence ondergebracht in een aparte productvennootschap.

Het product Incassomachtigen is beschikbaar in twee varianten: standaard Incassomachtigen, waarbij de focus op de particuliere markt ligt, en zakelijk Incassomachtigen voor gebruik in de business-to-business markt. Met het product Incassomachtigen kunnen klanten voor het eerst online een rechts-geldige machtiging afgeven aan incassanten, voor het uitvoeren van periodieke of eenmalige incasso's van hun betaalrekening. Een handtekening op papier is daarbij niet meer nodig. De Incassomachtiging geeft de consument of zakelijke klant online af via het vertrouwde internet- of mobielbankieren van zijn bank, net als bij een iDEAL-betaling. Het voorziet in snelheid en gemak voor klanten en is bovendien veilig. Bovendien wordt, als de klant een Goedkeuringslijst voor incasso's bijhoudt, deze lijst automatisch bijgewerkt met de nieuw afgegeven digitale Incassomachtiging.

Naast het gebruiksgemak voor klanten biedt Incassomachtigen ondernemers de mogelijkheid om hun online incassoproces efficiënter in te richten. Zo besparen zij tijd en kosten die gepaard gaan met het verkrijgen van een papieren machtiging en vermijden zij de onzekerheid van de huidige onge-reguleerde vormen van online machtigen. De ondernemer weet bijvoorbeeld met Incassomachtigen zeker dat de machtiging is afgegeven door een bevoegd persoon, dat de machtiging door de bank als rechtsgeldig wordt erkend en dat het rekeningnummer voor de incasso, zoals door de klant is doorgegeven, correct is. Bovendien hoeven zij geen rekening te houden met het risico dat klanten tot 13 maanden na de incasso de mogelijkheid hebben om hun incasso te laten terugboeken. Met een rechtsgeldige machtiging is dit risico conform de productvoorwaarden beperkt tot acht weken, zoals bepaald in de Europese Richtlijn Betaaldiensten.

Bij het gebruik van de zakelijke variant van de (digitale) Incassomachtiging wordt in aanvulling op de mogelijkheid om de machtiging volledig digitaal te kunnen afgeven en afhandelen, automatisch het registratieproces van de machtiging bij de bank van de geïncasseerde verzorgd. De geïncasseerde en de incassant hoeven niets meer te doen om het registratieproces af te ronden. Dit levert een enorme tijdsbesparing op en verlaagt de kans op invoerfouten, waardoor meer zakelijke incasso's slagen.

In 2016 zal de landelijke marktintroductie plaatsvinden voor Incassomachtigen. Currence publiceert op haar website de namen van de **bedrijven die een licentie en/of certificaat voor Incassomachtigen hebben** verkregen.

Meer uitgebreide informatie staat op de **website van Incassomachtigen**.

Toelichting op de structuur, organisatie en governance van de onderneming

Structuur

Structuur van de onderneming

Currence heeft bij haar oprichting een bijzondere structuur gekregen om maximale transparantie en flexibilisering te bereiken. Currence Holding B.V. heeft verschillende product-B.V.'s als dochteronderneming. Currence Holding B.V. heeft zogenoemde letteraandelen aan haar aandeelhouders uitgegeven (aandelen A t/m F). Ieder soort letteraandeel is verbonden met een specifieke product-B.V.

Deze structuur heeft voor Currence een aantal voordelen. Enerzijds kan hierdoor het beleid van het collectieve betalingsverkeer en de externe profilering van de onderneming als geheel beter worden verankerd. Anderzijds is er voor de verschillende producten voldoende ruimte om met bijbehorende rechten en verplichtingen in verschillende aandeelhoudersbelangen te kunnen differentiëren. Een aandeelhouder hoeft niet te participeren in alle product-B.V.'s.

Per product-B.V. kunnen de belangen van aandeelhouders verschillen. Om de toetreding van nieuwe aandeelhouders mogelijk te maken, zijn voorwaarden vastgelegd waaraan nieuwe (en bestaande) aandeelhouders moeten voldoen. Hierdoor ontstaat voor alle partijen een transparante marktsituatie. Zo zou bijvoorbeeld ook een niet-bank die in een bepaald betaalproduct een rol speelt in een product-B.V. kunnen deelnemen. Deze niet-bank zou dan bij Currence Holding B.V. mede-aandeelhouder kunnen worden en dan alleen voor dat specifieke product financieel risico lopen en als aandeelhouder het lange termijn beleid voor dat product kunnen goedkeuren. Door deze inrichting kunnen verschillende partijen investeren in de innovatie van betalingsverkeer.

Juridische structuur Currence

Ieder betaalproduct is in een afzonderlijke B.V. ondergebracht. Deze product-B.V.'s zijn eigenaar van de (beeld)merkrechten, de auteursrechten en de overige (intellectuele) eigendomsrechten. Dit betekent tevens dat deze B.V.'s de contractspartijen zijn met de licentie- en certificaathouders en verantwoordelijk zijn voor de afgifte van licenties en certificaten en de daarbij behorende (nalevings)procedures. De product-B.V.'s hebben bovendien eigen financiële rechten en verplichtingen.

Organisatie

Aansturing van de organisatie

Voor de interne besturing heeft Currence een jaarlijkse Planning & Control-cyclus ingericht. Hierin worden de door de directie geformuleerde doelstellingen verbijzonderd naar afdelingsplannen en vervolgens naar persoonsgebonden plannen.

Om de eventuele aan de ondernemingsactiviteiten verbonden risico's en de controle op de mate waarin bovengenoemde doelstellingen worden gerealiseerd inzichtelijk te maken, werkt Currence onder meer met kwartaalrapportages. Deze dienen er mede toe om de realisatie van de voorgenomen doelstellingen te kunnen beoordelen en de bedrijfsplannen eventueel bij te sturen. Hierbij wordt, indien van toepassing, ook aandacht besteed aan ziekteverzuim.

Voorts wordt de ontwikkeling van de begroting en de eventueel daarmee samenhangende risico's per kwartaal geanalyseerd en beoordeeld. Deze interne risicobeheersings- en controlesystemen hebben in het verslagjaar naar behoren gewerkt.

DNB oefent uit hoofde van haar taak de veiligheid en efficiency van het betalingsverkeer te bevorderen "oversight" uit op Currence en haar producten.

Corporate Governance

Corporate Governance Code

Currence hecht veel waarde aan een goed ondernemingsbestuur. Currence volgt in overwegende mate de Corporate Governance Code. Een aantal principes en best practice bepalingen van de Code is niet op Currence van toepassing, omdat Currence een niet-beursgenoteerde onderneming van beperkte omvang is.

Onafhankelijke governance

Onafhankelijk opereren is een randvoorwaarde voor het uitvoeren van de missie en het functioneren van Currence. De governancestructuur van Currence waarborgt haar onafhankelijkheid. De statutaire directie opereert zelfstandig. Geen enkele marktpartij kan invloed uitoefenen op besluiten van de directie tot toelating van (potentiële) concurrenten tot de markt. Evenmin kunnen marktpartijen zodanige invloed uitoefenen dat er sprake zal zijn van een oneigenlijke uitsluiting van (potentiële) marktpartijen of een belemmering van de innovatie.

De onafhankelijke Raad van Commissarissen adviseert en houdt toezicht op de directie. De Raad functioneert in het belang van de onderneming en haar dochtermaatschappijen en houdt daarbij de belangen van alle stakeholders in het oog. Omdat de aandeelhouders zelf partij zijn op de markt van het betalingsverkeer hebben zij naast de wettelijke bevoegdheden, mede gelet op de mededingingseisen, geen bevoegdheden ten aanzien van het commerciële beleid van Currence, de toelating van nieuwe toetreders en de vaststelling van de regelgeving en productwijzigingen. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders heeft alleen in uitzonderlijke gevallen een specifieke goedkeuringsbevoegdheid indien productwijzigingen leiden tot ingrijpende veranderingen, en daarmee investeringen, in de infrastructuur van het betalingsverkeer.

De onafhankelijkheid van Currence wordt nog eens extra gewaarborgd door een onafhankelijke beroepsmogelijkheid bij het Nederlands Arbitrage Instituut (NAI). Hier kunnen licentie- en certificaathouders en toetreders tegen een uitspraak of sanctie van Currence in beroep gaan. Tot nu toe hebben geen beroepszaken gediend.

De Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa, thans ACM) heeft in het kader van haar op 19 april 2005 afgegeven positieve informele zienswijze de governance van Currence met het oog op de mededingingseisen positief beoordeeld. Met haar onafhankelijke governance vervult Currence een, ook in Europa, unieke neutrale rol die voor de marktwerking en de regievoering in het collectieve betalingsverkeer zijn nut heeft bewezen.

Rol voor marktpartijen

Voorafgaand aan de besluitvorming over de wijziging van producten en/of de regelgeving consulteert Currence marktpartijen. Deze wijzigingen kunnen immers direct invloed hebben op de bedrijfsvoering van stakeholders, met name die van licentie- en certificaathouders. Marktconsultaties en een structurele dialoog met stakeholders in de betaalketen van haar producten, zijn van groot belang voor het goed functioneren van Currence. Dit wordt onder meer gewaarborgd door adviesorganen van licentiehouders en groepen van certificaathouders. Deze vertegenwoordigen de klanten van Currence.

Verder onderhoudt Currence op regelmatige basis contacten met koepel-, branche- en consumentenorganisaties.